

Bruselj, 24. maj 2022
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSOM 133
ECOFIN 502

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	19. maj 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	SWD(2022) 148 final - ANNEX 2
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POSVETOVANJE Z DELEŽNIKI – ZBIRNO POROČILO Spremni dokument SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Strategija EU za sončno energijo

---

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2022) 148 final - ANNEX 2.

Priloga: SWD(2022) 148 final - ANNEX 2

Bruselj, 18.5.2022
SWD(2022) 148 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POSVETOVANJE Z DELEŽNIKI – ZBIRNO POROČILO

Spremni dokument

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Strategija EU za sončno energijo

{COM(2022) 221 final}

ZBIRNO POROČILO O JAVNEM POSVETOVANJU

STRATEGIJA EU ZA SONČNO ENERGIJO

Evropska komisija je v delovnem programu Komisije za leto 2022 prvič napovedala, da namerava sprejeti sporočilo o strategiji za sončno energijo v EU. Pri pripravi te pobude sta bili glavni dejavnosti posvetovanja z deležniki spletni „poziv k predložitvi dokazov“ in javno posvetovanje, ki sta bila 18. januarja objavljena na spletišču Komisije za posvetovanja „Povejte svoje mnenje“ in sta bila 12 tednov na voljo za povratne informacije. Poleg spletnih posvetovanj je Komisija organizirala tudi virtualno konferenco deležnikov na visoki ravni o strategiji EU za sončno energijo ter tri delavnice na tehnični ravni.

Cilj posvetovanja je bil zbrati povratne informacije držav članic, deležnikov in državljanov o predlaganem obsegu in vsebini strategije ter o dodatnih elementih, ki bi jih morala strategija zajemati. Glavni ciljni deležniki so bili javni organi, podjetja za sončno energijo, kot so proizvajalci proizvodov, razvijalci projektov ali podjetja, povezana z integracijo solarnih naprav, kot so združevalci ali ponudniki digitalnih rešitev, vključno z MSP; energetske skupnosti, združenja potrošnikov; nevladne organizacije; raziskovalne in inovacijske organizacije ter posamezniki, ki proizvajajo ali porabljajo sončno energijo ali so za to preprosto zainteresirani.

Ta dokument bi bilo treba šteti izključno za povzetek prispevkov deležnikov v postopku posvetovanja. V nobenem primeru ga ni mogoče šteti za uradno stališče Komisije ali njenih služb, zato za Komisijo ni zavezujoč. Odzivov na dejavnosti posvetovanja ni mogoče šteti za reprezentativni vzorec stališč prebivalstva EU.

Obseg sodelujočih deležnikov

Prispevki glavnih ciljnih deležnikov so bili prejeti v obliki odgovorov na javno posvetovanje, pripomb na „poziv k predložitvi dokazov“ in udeležbe na dogodkih za deležnike. Veliko udeležencev je bilo iz podjetij za sončno energijo na vseh ravneh (od mikro- do velikih podjetij), ki zastopajo različne tehnološke sektorje sončne energije (koncentrirana sončna energija, fotovoltaika, sončna toplota itd.), in iz skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ter državljanov, ki se ukvarjajo s sončno energijo in/ali se zanjo zanimajo. Pripombe ali povratne informacije je predložilo tudi več združenj potrošnikov, nevladnih organizacij ter raziskovalnih in inovacijskih organizacij. Sodelovanje javnih organov na nacionalni ali lokalni ravni je bilo omejeno.

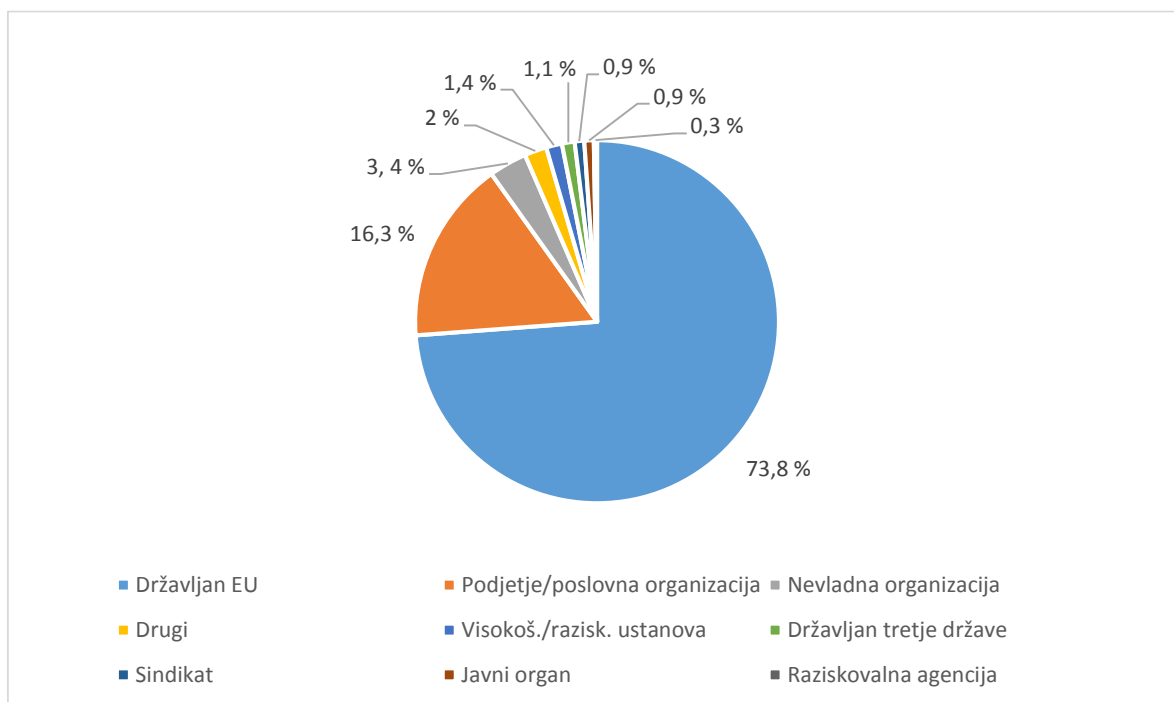
Orodja in metodologija

Izvedena je bila kvantitativna in kvalitativna analiza odgovorov na javno posvetovanje in pripomb, prejetih na „poziv k predložitvi dokazov“, vključno s priloženimi dokumenti o stališču. Odgovori na izbirna vprašanja v javnem posvetovanju so bili obdelani z orodji za kvantitativno analizo podatkov v raziskavi EU. Kvalitativni odgovori (odgovori v prostem besedilu na vprašanja in priloženi dokumenti o stališču) so bili zbrani in pregledani ločeno od kvantitativnih podatkov. Pripombe na „poziv k predložitvi dokazov“ so bile razvrščene glede na navedene trditve in količinsko opredeljene.

Poziv k predložitvi dokazov

V zvezi s „pozivom k predložitvi dokazov“ je pripombe predložilo 447 oseb ali subjektov. Vendar se jih je 92 ponovilo, 44 pa jih ni obravnavalo zadevne teme. Zato je bilo dejansko število upoštevanih prispevkov 311.

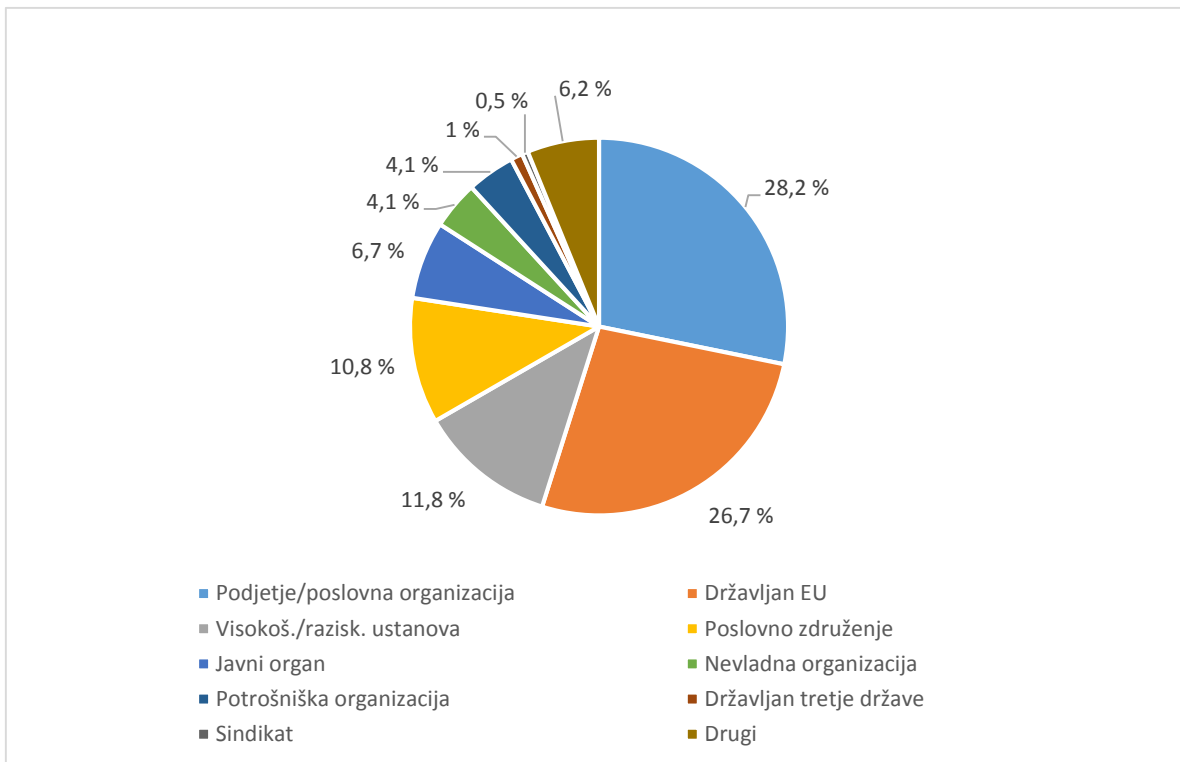
Veliko večino pripomb so predložili državljani (266, vključno s 4 državljani tretjih držav), podjetja/poslovne organizacije (58), nevladne organizacije (12), visokošolske/raziskovalne ustanove (5), raziskovalne agencije (1), sindikati (3), javni organi (3) in drugi (7).

Vprašalnik za javno posvetovanje

Vprašalnik za javno posvetovanje je izpolnilo 190 udeležencev, od tega večina podjetij/poslovnih organizacij (55) in državljanov EU (52). Preostali anketiranci so predstavljali visokošolske/raziskovalne ustanove (23), poslovna združenja (21), javne organe (13), nevladne organizacije (8), potrošniške organizacije (3), državljane tretjih držav (2), sindikate (1) in druge (12). Poleg tega je 12 anketirancev navedlo, da predstavljajo energetska podjetja, 49 pa, da predstavljajo lastnike proizvodnje distribuirane sončne energije v majhnem obsegu.

Kot matično državo je 44 udeležencev navedlo Španijo, 38 Nemčijo, 18 Francijo, po 14 Belgijo in Italijo, 8 Nizozemsko, 7 Švedsko, po 5 Avstrijo, Portugalsko in Poljsko, 4 Grčijo, po 2 Češko, Dansko, Estonijo, Irsko, Madžarsko in Malto ter po 1 Bolgarijo, Finsko, Litvo, Romunijo in Slovenijo. Med anketiranci iz držav zunaj EU so 3 kot matično državo navedli Norveško, po 2 Švico in Turčijo ter po 1 Brazilijo, Kitajsko, Izrael in Združeno kraljestvo.

Na vprašanje, s katerimi tehnologijami delajo (anketiranci so lahko izbrali več kot eno možnost), je bila najpogosteje izbrana tehnologija za proizvodnjo fotovoltaične energije, bodisi distribuirane (87) bodisi na ravni omrežja (78), sledila je tehnologija za proizvodnjo sončne toplotne energije, bodisi za domačo uporabo (40) bodisi za industrijsko ali kmetijsko uporabo (39) ali daljinsko ogrevanje (29), medtem ko je tehnologijo za proizvodnjo koncentrirane sončne energije izbralo 59 anketirancev.

Rezultati javnega posvetovanja

Poziv k predložitvi dokazov

Velika večina anketirancev (290) je podprla pospešeno uvajanje sončne energije, medtem ko jih je bilo 21 od 311 upoštevni anketirancev proti. Večina jih je priporočila obsežno uvajanje sončne energije v stavbah, poenostavitev zakonodaje in večjo gospodarsko podporo. Nekateri so izrazili pomisleke glede konkurence na področju rabe zemljišč s kmetijstvom, okoljskih vprašanj in varnosti v dobavni verigi.

Udeleženci so kot glavno ozko grlo pri razvoju projektov na področju sončne energije izpostavili upravno breme (77) in poudarili potrebo po krajših in enostavnejših upravnih postopkih. Nekateri so opozorili tudi na potrebo po večji podpori (60) v obliki financiranja, posojil ali davčnih olajšav.

Nekateri anketiranci so navedli, da bi morale stavbe proizvajati energijo iz obnovljivih virov in biti zelo energijsko učinkovite, kar bi posledično znižalo stroške energije za gospodinjstva. Za doseganje tega so pozvali k hitrejši integraciji sončne energije na strehe, balkone, fasade, stene ali druge dele novih gradbenih projektov ter med prenovo javnih ali zasebnih stavb (85). Drugi so razvoj sončne energije v stavbah povezali z vključevanjem e-mobilnosti in predlagali pospešeno uvajanje parkirnih/polnilnih postaj za električna vozila, tudi ob avtocestah. Drugi udeleženci so podprli energetske skupnosti in samooskrbo kot orodji za spodbujanje decentralizirane proizvodnje sončne energije (28) ter obveščanje splošne javnosti o prednostih

in rentabilnosti sončne energije (9).

Več anketirancev je kot najboljšo rešitev navedlo sisteme shranjevanja, ki bi omogočili večjo prožnost pri upravljanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov in zagotavljanje energije ponoči (40). Nekateri udeleženci so navedli, da je treba spodbujati tudi druge solarne tehnologije, kot sta tehnologija koncentrirane sončne energije (10) in tehnologija sončne toplote (15), ne le fotovoltaične panele. Eden od ključnih ugotovljenih izzivov je bil razvoj delovne sile s potrebnim znanjem, spretnostmi in kompetencami (7).

Kar zadeva okoljske vidike, so različni udeleženci zahtevali strožje standarde trajnostnosti ter raziskave na področju z viri gospodarnih proizvodnje in recikliranja (30). V zvezi z dvojno rabo prostora so se številni zavzeli za spodbujanje agrovoltaike (34). Nekaj anketirancev je podprlo proizvodnjo sončnih panelov v EU („Izdelano v Evropi“) (18) kot način zagotavljanja, da fotovoltaični proizvodi, nameščeni v EU, uporabljajo visoke okoljske standarde, da niso rezultat prisilnega dela in da se z njimi krepi odpornost dobavne verige.

Vprašalnik za javno posvetovanje

Vprašalnik za javno posvetovanje je skupno vseboval 26 vprašanj, večinoma izbirnih, čeprav so bila nekatera vprašanja odprtega tipa. Vprašanja so zajemala tri glavne teme: (1) pospeševanje izvajanja projektov na področju sončne energije, (2) olajšanje systemske integracije proizvodnje sončne energije ter (3) povečanje trajnostnosti, odpornosti, konkurenčnosti, inovativnosti in preglednosti v vrednostni verigi sončne energije. Omeniti velja, da večina od 190 anketirancev ni v celoti odgovorila na vsa vprašanja.

V prvem delu vprašalnika je največ udeležencev (45) kot najpomembnejšo oviro za projekte na področju fotovoltaike navedlo postopke izdaje dovoljenj, sledile pa so težave s priključitvijo na omrežje (43) in regulativni okvir (42). Po drugi strani pa je največ udeležencev (32) kot najmanj pomembno oviro navedlo slabo sprejemanje v javnosti. Kar zadeva projekte na področju koncentrirane sončne energije, je največ udeležencev (51) kot najpomembnejšo oviro navedlo regulativni okvir.

Kar zadeva dejavnike, ki negativno vplivajo na gospodarsko upravičenost novih projektov na področju fotovoltaičnih solarnih naprav na ravni omrežja, je največ udeležencev (44) kot najpomembnejšo oviro navedlo negotovost glede prihodnjega regulativnega okvira, sledila pa sta negotovost glede prihodnjih programov podpore (40) in pomanjkanje spodbud za shranjevanje pri odjemalcih v kombinaciji s projekti na področju sončne energije (38). Pri istem vprašanju za velike projekte na področju koncentrirane sončne energije je največ udeležencev (49) izpostavilo sisteme, ki temeljijo na dražbah, ki niso ustrezni za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev, sledila pa jim je negotovost glede prihodnjega regulativnega okvira (46).

Udeleženci so pretehtali tudi pomembnost dejavnikov, ki ovirajo namestitev malih solarnih naprav v enostanovanjskih stavbah. Največ udeležencev (41) je opozorilo na neobstoje prodaje presežne proizvedene električne energije (ali nizko plačilo zanjo). Kar zadeva naprave v večstanovanjskih stavbah, je največ udeležencev (41) kot najpomembnejši negativni dejavnik izbralo regulativni okvir in okvir javne podpore, sledil pa mu je pravni okvir za sprejemanje odločitev v stavbah s solastnini s strehami in fasadami v skupni lasti (38). Približno 40 anketirancev na ti vprašanja ni odgovorilo v celoti. Poleg tega se je večina anketirancev strinjala, da zaradi neobstoja shem za neto obračunavanje primanjkuje spodbud za male naprave, največ anketirancev (32 od približno 100 udeležencev, ki so odgovorili na to vprašanje) pa je kot najpomembnejši negativni dejavnik navedlo veljavne omrežnine in dajatve.

Glede dejavnikov, ki energetskim skupnostim preprečujejo, da bi celovito opravljale svojo

vlogo pri proizvodnji, souporabi in prodaji sončne energije, veliko anketirancev ni odgovorilo v celoti (približno 90). Med tistimi, ki so odgovorili, je največ anketirancev (40) kot glavni dejavnik navedlo toge in dolgotrajne razpisne postopke za subvencije ter postopke za izdajo dovoljenj za ustanovitev energetske skupnosti (prav tako 40).

Anketiranci so ocenili tudi dejavnike, ki preprečujejo namestitev solarnih naprav na industrijskih območjih ali v industrijskih objektih. Največ anketirancev (37), ob upoštevanju dejstva, da približno 70 anketirancev na to vprašanje ni odgovorilo, je izbralo vpliv regulativnega in podpornega okvira na gospodarsko upravičenost, sledili pa so pomanjkanje dolgoročne prepoznavnosti, ki je potrebna za sprejemanje velikih naložbenih odločitev, pomanjkanje spodbud za uporabo več energije iz obnovljivih virov in težave s priključitvijo na omrežje (po 33). Po drugi strani pa se majhen potencial za elektrifikacijo operacij ni štel za oviro, saj ga je največ anketirancev (54) ocenilo kot najmanj pomemben negativni dejavnik.

Kar zadeva solarne toplotne naprave, je največ anketirancev (32), ob upoštevanju, da približno 100 anketirancev ni v celoti odgovorilo na to vprašanje, opozorilo na regulativni in javni podporni okvir, sledili pa so tisti, ki so opozorili na neugodne pogoje za priključitev obnovljivih virov na sistem ogrevanja (30).

Največ anketirancev (83) je kot najprimernejši instrument za spodbujanje javnih organov k namestitvi sončne energije v stavbe ali zemljišča, ki jih imajo v lasti ali najemu, izbralo določitev ciljev za namestitev naprav, ki uporabljajo obnovljive vire energije, v javnih stavbah, sledili pa so tisti, ki so dali prednost zakonskim obveznostim (69). Približno 60 anketirancev na to vprašanje ni odgovorilo v celoti.

Primarni kmetijski proizvajalci, vključno s kmeti in kmetijskimi združenji, so bili vprašani, ali so vlagali oziroma nameravajo vlagati v sončno energijo na svoji kmetiji. Od 22 anketirancev jih je 10 odgovorilo pozitivno, pri čemer jih je večina (6) navedla, da gre za del sheme neto obračunavanja. Večina tistih, ki niso vlagali in/ali niso nameravali vlagati (skupaj 12), je kot glavni razlog za svojo odločitev navedla pomanjkanje finančnih sredstev (6).

Glede regulativnih sprememb, ki bi bile koristne za oblikovanje bolj podpornega okvira za dodatne distribuirane fotovoltaične zmogljivosti na drugih lokacijah, ki niso stavbe, je svoje zamisli predstavilo približno 60 udeležencev. Odgovori so bili precej raznoliki, vendar se je nekaj udeležencev strinjalo glede nekaterih tem, kot so spodbujanje uvajanja agrovoltaike z razvojem posebnega okvira zanjo, povečanje finančnih pomoči (programi podpore, davčne olajšave itd.) ali skrajšanje in olajšanje postopkov izdaje dovoljenj.

Velika večina anketirancev (145) je menila, da vprašanja združljivosti/interoperabilnosti med sestavnimi deli fotovoltaičnih naprav ali sistemov za proizvodnjo in shranjevanje sončne energije omejujejo izbiro opreme za stranke na določenega dobavitelja, proizvajalca ali linijo proizvodov. Med 78 anketiranci jih je 45 kot razlog navedlo nezdržljiv komunikacijski protokol/standard.

Kar zadeva ukrepe za olajšanje sistemske integracije proizvodnje sončne energije, približno 60 anketirancev na to vprašanje ni odgovorilo v celoti. Največ anketirancev (101) je menilo, da bi bilo treba malim proizvajalcem sončne energije dovoliti, da prodajajo na veleprodajnih in maloprodajnih trgih.

Večina anketirancev je navedla, da lokalnemu elektroenergetskemu operaterju ne zagotavljajo storitev prožnosti (74 od 122, ki so odgovorili). Kar zadeva ovire za zagotavljanje storitev prožnosti (npr. s prilagajanjem odjema) lokalnemu elektroenergetskemu operaterju, je največ anketirancev (51) kot najpomembnejšo oviro navedlo neobstoj lokalnih trgov ali možnosti medsebojnega trgovanja, sledila pa je prevlada velikih gospodarskih javnih služb na trgu (38).

Večina anketirancev (102 od skupno 117 odgovorov) je menila, da bi bilo treba malim proizvajalcem sončne energije dovoliti, da prodajajo na veleprodajnih in maloprodajnih trgih. Največ anketirancev (51) je kot glavno oviro, ki preprečuje takšno udeležbo na trgu, izpostavilo neobstoje lokalnih trgov, možnosti medsebojnega trgovanja itd. Vendar približno 100 udeležencev ni ocenilo vseh ovir.

Anketirancev, ki niso namestili baterije za domače ali poslovne potrebe, je bilo več kot tistih, ki so to storili (79 v primerjavi z 51). Glavni razlog za namestitev je bila boljša usklajitev porabe s proizvodnjo sončne energije (37) in zmanjšanje odvisnosti od omrežja (36); večina tistih, ki tega niso storili, je menila, da je bilo to predrago za dodano vrednost (39). Kar zadeva omrežno komunikacijo distribuiranih fotovoltaičnih sistemov, je večina udeležencev, ki so odgovorili na to vprašanje, menila, da je potrebna enotna oblika podatkov (87 od 106 odgovorov), v zvezi s pripravo podatkov pa je večina anketirancev, ki so odgovorili na to vprašanje, menila, da bi morala biti blizu časovnim intervalom trgov z električno energijo ali bližje realnemu času (78 od 99 odgovorov).

V zvezi z vprašanji, povezanimi z vrednostno verigo, je večina anketirancev (med 121 in 150) menila, da bi bilo primerno uporabiti ukrepe, ki zahtevajo večjo preglednost in določitev količinskih zahtev (glede ogljičnega odtisa, okoljske trajnostnosti in pogojev zaposlovanja) za proizvode/sisteme sončne energije, ki se prodajajo v EU. Velika večina anketirancev (151) je menila, da odvisnost EU od uvoženih proizvodov/materialov v sektorju sončne energije povzroča ranljivosti ali tveganja za pospešitev uvajanja sončne energije, številni udeleženci (142) pa so menili, da bodo izzivi dobavne verige srednje- do dolgoročno verjetno bistveno vplivali na razpoložljivost stroškovno učinkovitih rešitev za sončno energijo na trgu EU.

Pri vprašanju, pri katerem so morali izbrati glavne dejavnike, ki ovirajo zmogljivost EU za ustvarjanje intelektualne lastnine in inovacij v zvezi z vrednostno verigo sončne energije, je bila najpogosteje izbrana omejena proizvodnja velikega obsega v EU (99). V zvezi s sektorji v dobavni verigi fotovoltaike, ki imajo največji potencial za povečanje konkurenčnosti industrije EU, so anketiranci večinoma izpostavili nove tehnologije, kot so heterospojne, perovskitne ali tandemske celice (66), pa tudi proizvodnjo modulov (56) in celic (55) ter proizvodnjo opreme (54). Glede ukrepov, ki bi prispevali k trajnostnosti, konkurenčnosti in odpornosti vrednostne verige sončne energije v EU, je največ anketirancev (76) kot ukrep z največjim potencialom izbralo dostop do ugodnih pogojev financiranja, sledila pa sta začetek postopka pomembnih projektov skupnega evropskega interesa v sektorju sončne energije (69) in podpora razvoju velikih proizvodnih zmogljivosti, tudi s pospešenim izdajanjem dovoljenj (64).

Dokumenti o stališčih

Evropska komisija je prejela 35 dokumentov s povzetki ali stališči o sončni energiji od različnih organizacij, vključno z javnimi upravami, podjetji, operaterji distribucijskih in prenosnih sistemov, združenji iz zasebnega sektorja in združenji državljanov itd. Sporočila, poslana na ta način, so bila v veliki meri ponovitev sporočil, prejetih preko vprašalnika. Zato so v tem oddelku povzete zahteve, ki so bile izražene v teh dokumentih in niso zajete v zgornjem povzetku.

Vidik, v zvezi s katerim so bili na ta način zagotovljeni novi pogledi, so bile družbene posledice uvajanja sončne energije v smislu boja proti energetske revščini, podpore skupni samooskrbi, reševanja težav, s katerimi se srečujejo najemniki pri dostopu do energije iz obnovljivih virov, itd. Deležniki so predlagali programe podpore, namenjene gospodinjstvom z nizkimi dohodki, ki si ne morejo privoščiti začetne naložbe, potrebne za namestitev sistemov sončne energije, ali vzpostavitev mehanizmov, ki zagotavljajo spodbude tako za lastnike in najemnike. Za olajšanje namestitve sistemov sončne energije v večstanovanjskih stavbah so

predlagali revizijo pravil za sprejemanje odločitev v teh stavbah, da bi se omogočilo hitrejše in enostavnejše sprejemanje odločitev, na primer z navadno večino. Za spodbujanje samooskrbe so deležniki predlagali, da se proizvajalcem-odjemalcem zagotovi možnost, da zamenjajo dobavitelja, s čimer bi se izboljšala konkurenca pri plačilu električne energije, ki jo dovajajo v omrežje; poleg tega so nekateri zahtevali, da mora biti to plačilo vsaj tako visoko kot tržna cena električne energije. Potreba po polni vključitvi malih naprav na trge z električno energijo je bila prav tako ocenjena kot potrebna za spodbujanje decentraliziranega uvajanja. Drugi deležniki so opozorili, da v nekaterih primerih namestitve strešnih sončnih panelov ovirajo lokalni predpisi o zunanjem videzu stavb, ter pozvali k poenostavitvi in skrajšanju postopkov izdaje dovoljenj za take naprave. Zahtevani sta bili tudi odprava nekaterih davkov v primeru samooskrbe in souporabe električne energije ter revizija omrežnih tarif za spodbujanje decentraliziranega uvajanja sončne energije. Poudarjena je bila tudi potreba po celovitem izvajanju obstoječe zakonodaje EU o skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov.

Hkrati so številni deležniki predlagali rešitve, ki bi spodbujale uvajanje velikih naprav, kot sta mehanizem na nacionalni ravni za določitev primernih območij ali prožnost pri izvajanju okoljske zakonodaje z uporabo obstoječih odstopanj na podlagi javnega interesa. Vzporedno je veliko število deležnikov predlagalo, da bi se ovire, povezane z dvojno rabo prostora ali površin, obravnavale celostno, kar bi zajemalo predpise za različne sektorje, npr. energetiko na eni strani ter gradbeništvo, kmetijstvo, infrastrukturo itd. na drugi strani.

Nekatere nacionalne vlade in gospodarske javne službe so tudi poudarile, da bi morala Evropska unija spoštovati pravico držav članic, da odločajo o svoji energetske politiki, in se vzdržati predlaganja dodatne zakonodaje v tem sektorju. Obenem so lokalne uprave poudarile, da so najbolj oddaljene regije EU odvisne od izoliranih energetskih sistemov, čeprav člen 349 PDEU ščiti njihovo energetske suverenost. To pomeni, da je treba razvijati tako naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov kot tudi rešitve za shranjevanje energije. Obstoječe ovire pri uvajanju shranjevanja so poudarili tudi drugi deležniki.

Nekateri industrijski sektorji so ta kanal uporabili za predstavitev svojih zahtev. Navedeno je bilo, da je za sončno toploto potrebna dodatna podpora, na primer za širšo uporabo pri razogljčenju nekaterih industrijskih postopkov, kjer je potencial velik, napredek pa počasen. Še posebej aktiven je bil sektor koncentrirane sončne energije, ki je zahteval posebno podporo za obnovljive vire, ki zagotavljajo stabilnost omrežja, vključno s koncentrirano sončno energijo.

Nazadnje, sektor proizvodnje sončne energije je predstavil vrsto zahtev. Med njimi so bili priznanje industrije kot strateškega sektorja EU, zagotovitev dostopa do financiranja (tudi preko pomembnega projekta skupnega evropskega interesa), določitev cilja za proizvodno zmogljivost na ravni EU in odprava sedanjih protidampinških dajatev na nekatere sestavne dele, potrebne za proizvodnjo fotovoltaičnih proizvodov.

Prireditve za ozaveščanje

Poleg zgoraj navedenih dejavnosti je Komisija 29. marca organizirala tudi virtualno konferenco deležnikov na visoki ravni o strategiji EU za sončno energijo ter tri delavnice na tehnični ravni, na katerih se je zbralo približno 250 udeležencev. Med govorniki so bili visoki predstavniki institucij EU ter akterji iz sektorja sončne in toplotne energije v EU: industrija, organizacije državljanzov, regulatorji, analitiki, raziskovalci in civilna družba. Soglasno sta bila podprta pospešitev in olajšanje uvajanja solarnih naprav ob hkratnem ohranjanju visokih okoljskih in družbenih standardov. Večina udeležencev je poudarila pomen dvojne rabe prostora. Poudarjen je bil tudi pomen krepitve evropske dobavne verige, čeprav ni bilo soglasja o tem, kateri ukrepi bi se lahko sprejeli na ravni EU za njeno spodbuditev. Decentralizirano uvajanje pod vodstvom državljanzov je bilo obravnavano kot ključni prihodnji element, ki bo temeljil na primer na

energetskih skupnostih.

Komisija je sodelovala tudi na treh tehničnih delavnicah o posebnih temah z raziskovalci in deležniki iz industrije:

- na prvi delavnici o v stavbe vgrajeni fotovoltaiki so deležniki poudarili, da je treba za v stavbe vgrajene fotovoltaične proizvode opraviti dvojni certifikacijski postopek, in sicer za gradbene proizvode in elektroenergetske proizvode, ter da v EU ni enotnih postopkov za certificiranje proizvodov;
- na drugi delavnici o priložnostih in ovirah za proizvodno industrijo fotovoltaičnih solarnih naprav so deležniki poudarili, da inovacije sicer ostajajo ključna prednost EU, vendar je inovacijsko okolje zaradi pomanjkanja proizvodnje manj konkurenčno. Dostop do financiranja je bil predstavljen kot ključna potreba za širitev proizvodnje zaradi konkurence uvoženih proizvodov, ki je po njihovem mnenju posledica neenakih konkurenčnih pogojev na mednarodni ravni;
- na tretji delavnici s predstavniki sektorja koncentrirane sončne energije (tako sektorja električne energije kot tudi sektorja toplotne energije) so deležniki izrazili stališče, da koncentrirana sončna energija ne bi smela konkurirati fotovoltaičnim solarnim napravam na podlagi stroškov, saj prinaša dodatno vrednost sistema v obliki shranjevanja toplote in lahko na primer dobavlja električno energijo ponoči ter jo nadomešča. Zato so pozvali k načrtovanju dražb, ki bi priznavale prednosti energije iz obnovljivih virov z možnostjo dispečerskega upravljanja.

Sklepne ugotovitve

Rezultati odprtega javnega posvetovanja so večinoma usklajeni z glavnimi nameni pobude. Pokazali so veliko podporo pospešenemu uvajanju sončne energije v EU in večji vlogi solarne industrije EU v tem procesu.

Pomembno je poudariti, da bodo nekatere zahteve, izražene v tem posvetovalnem postopku, obravnavane v okviru drugih tekočih pobud ali pobud, ki jih načrtuje Evropska komisija. Zlasti vzporedna pobuda o hitrejšem izdajanju dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, saj je bilo to večinoma navedeno kot glavna ovira za pospešeno uvajanje. Druga vprašanja so povezana s polnim izvajanjem obstoječe zakonodaje EU in predlogi, predstavljenimi leta 2021 v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“, vključno s predlagano revizijo direktive o energiji iz obnovljivih virov.

Glavno načelo te pobude je, da so za doseganje ciljev EU na področju energije iz obnovljivih virov potrebne vse oblike uvajanja, kar je pristop, ki ga jasno potrjujejo rezultati postopka posvetovanja. Potrebno je uvajanje v velikem obsegu, ki mora biti združljivo z drugimi vrstami rabe zemljišč in strogimi okoljskimi standardi; spodbujati je treba tudi inovativne oblike uvajanja v povezavi s kmetijsko ali prometno infrastrukturo; za podporo decentraliziranemu uvajanju, ki ga vodijo državljeni in skupnosti, je treba vzpostaviti vrsto spodbud in odpraviti nepotrebne ovire.

Nazadnje, posvetovanje je potrdilo, da deležniki v veliki meri podpirajo večjo vlogo solarne industrije EU, bodisi zaradi gospodarskih koristi, ki bi jih prinesla, bodisi zaradi želje po zmanjšanju sedanje odvisnosti od uvoza. EU ima za spodbujanje tega procesa na voljo številne instrumente. Poleg tega je bilo v posvetovanju izraženo jasno povpraševanje po proizvodih sončne energije, ki dosegajo visoke standarde trajnostnosti.

